

Visst nytter det!

Fossumkollektivet

Stiftelsen Fossumkollektivet

er et bo- og behandlingstilbud for unge rusmiddelavhengige fra hele landet. Målgruppa er ungdom med rusmiddelrelaterte problemer/avhengighet og med samtidig rus og psykiske lidelser. Målet er å gi en helhetlig evidensbasert behandling tilpasset de spesielle behov som ungdommer i denne alderen har. Dette inkluderer familiearbeid, skole, kriminalitetsforebyggende arbeid og miljøterapi/ADL-trening.

30 år

Fossumkollektivet fyller 30 år i 2013. Siden oppstarten har det skjedd svært mye i rusfeltet, og det har skjedd mye i Fossumkollektivet. Vi har ca 70 behandlingsplasser fordelt på seks ulike avdelinger. Behandlingshjemmel finnes i Lov om barneverntjenester §§ 4-24 2. ledd, 4-25 og 4-26, og i Lov om spesialisthelsetjenester § 2-1a – jfr. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §§ 10-2 og 10-4.

Målgrupper

Fossumkollektivet har valgt å spesialisere seg på de yngste, de mellom 15 og 25/30 år. Målgruppa krever terapeutiske tilnærminger som er tilpasset unge rusmiddelavhengige med ofte rask avhengighetsutvikling, og ulike former for tidlig traumatisering og tilknytningsproblematikk. Det krever støtte fra stabile, trygge voksne som har tid og tilknytningskompetanse for de daglige utfordringene.

Fossumkollektivet har kompetanse og lang erfaring med de særpregede utfordringer denne sårbare målgruppa har.

Fleksibilitet

Fossumkollektivet kan spille på flere avdelinger med differensiert innhold og et bredt

behandlingstilbud. Vi kan dermed tilpasse behandlingsforløpet til hver enkelt ungdom: Langtidsbehandling, intensiv korttidsbehandling, sosialpedagogikk og 12-trinnbehandling, små og større behandlingsgrupper, deltakelse i støttegrupper/selvhjelpsgrupper, kjønnsspesifikke og kjønnsblandede avdelinger, rus og psykiatri.

Avdelingene har ulik progresjon i behandlingen og en bemanning tilpasset den enkeltes funksjonsnivå. Dette gir flere muligheter for å kunne tilpasse behandlingstilbudet. Vi bruker vår samlede fagkompetanse på tvers av avdelingene. Fossumkollektivet legger vekt på å tilby et optimalt behandlingsopplegg innenfor et forsvarlig kostnadsnivå. Vi er også fleksible i forhold til re-innleggelse.

Avdelingene

Gården og Rud

Avdeling Gården ble etablert i 1983 på Vestre Fossum gård i Spydeberg i Østfold. Avdelingen har plass til 16 ungdommer. Avdeling Rud ble etablert i 1998 og har plass til 10 ungdommer. Målgruppa for begge avdelingene er ungdommer i alderen 15-25 år, med hovedvekt på 16-20 år.

Pedagogikken er basert på relasjonsbygging og medleverskap. Det innebærer at miljøterapeutene lever og bor i kollektivet sammen med ungdommene 24 timer i døgnet. Medleverskapet sikrer stor grad av voksenkontakt og skaper stabilitet og kontinuitet for ungdommene. Hverdagen er bygget opp med klare rammer og forutsigbar struktur. Gruppen er sentral i behandlingsprogrammet ved kollektivet.

Avdelingene Gården og Rud jobber med ungdommer i "fase 0-3". Felles for alle er at de har problemer som er knyttet til rus og rusmiddelavhengighet. Behandlingstida i de tre første fasene kan strekke seg til tolv måneder, men utvikling og tid i behandling er individuell.

Primæren

Avdeling Primæren ligger i Frogn i Akershus og tilbyr intensivbehandling basert på blant annet 12-trinnsmodellen. Avdeling Primæren er et kjønnsespesifikt behandlingstilbud, og har unge kvinner og menn mellom 20 og 30 år på til sammen 15 døgnplasser.

Selv for ganske unge mennesker har rusmiddelavhengigheten rullet å utvikle seg til en alvorlig lidelse. Denne gjenstridige problematikken utgjør vanligvis én av mange biter i et stort og sammensatt bilde – som vi skal endre sammen med ungdommen. Vi vurderer kompleksiteten i dette bildet under kartleggingsarbeide, og gjennom individuell terapi og gruppebehandling.

Vi har brukt erfaringer fra Sverige og USA i utviklingen av vår egen tolvttrinnsbaserte primærbehandling. Det sosialpedagogiske perspektivet er også godt representert i vårt kjønnsespesifikke tilbud. Miljøterapeutisk arbeid med mentalisering og mentaliseringsbasert tilnærming er grunnleggende for behandlingen.

Nedre Damvei

Ungdommens videre- og etterbehandling ved avdelingene i Østfold og Akershus ivaretas av Fossumkollektivets avdeling Nedre Damvei i Spydeberg.

Gården

Rud

Primæren

Ungdommene i "fase 4" bor i to villaer, hvor det til enhver tid er medlevere til stede, mens "fase 5" innebærer å bo i en av våre treningsleiligheter i nærmiljøet. Behandlingsprogrammets temaer er tilnærmet de samme i begge fasene, men friheten, ansvaret og utprøvingen utvikles progressivt. Behandlingens samlede lengde er individuell.

Behandlingsprogrammet i avdeling Nedre Damvei inneholder både sosialpedagogisk tilnærming og 12-trinnsbehandling sammen med medleverskap, relasjonsbygging, verktøy for et rusfritt liv, selvhjelpsgrupper, kunnskap om rusmiddelavhengighet, gruppe- og individualterapi, fritid og skole eller jobb. Poliklinisk oppfølging tilbys de som har behov for det.

Solvold og Sørligard - ROP-lidelser

Fossumkollektivet har to avdelinger i Hedmark: Solvold ligger i Stange og Sørligard ligger i

Hamar. Solvold ble opprettet i 2001, og avdelingen har behandlingstilbud for inntil 8 jenter i "fase 0-3". Viderebehandlingen gjennomføres i to-base system med treningsleiligheter i Hamarområdet.

Sørligard tok inn sine første ungdommer i 2007. Senere utvidet avdelingen med et hus i Hamar hvor "fase 4-5" ivaretas. Sørligard har plass til 9 gutter. De to avdelingene utgjør Fossumkollektivets behandlingstilbud for jenter og gutter i alderen 15-25 år med rusrelaterte problemer og samtidig psykiske lidelser (ROP). Tilbudene bygger på kollektivets pedagogiske prinsipper, men med større vekt på individuell tilrettelagt behandling, mindre grupper og forsterket kompetanse innen psykisk helsevern. Ungdommene som kommer til Solvold og Sørligard må kunne fungere i en liten gruppe, selv om den enkelte får et individuelt tilpasset behandlingsopplegg.

Helhetlig behandlingstilbud

Fossumkollektivet tilbyr en helhetlig behandling med bl.a. ADL-trening, nettverksbygging, økonomiopplæring, psykoedukasjon, meningsfylt fritid og trening i å leve et selvstendig og meningsfylt liv uten avhengighet til rusmidler. Behandlingen gir ungdommene bedre innsikt i egen situasjon. De øker ferdigheter og mestringsstrategier som gjør dem i stand til å opprettholde en rusfri tilværelse, og ha en positiv utvikling etter behandlingsoppholdet.

Vi tilbyr rusbehandling og miljøterapi med ansatte som bor sammen med pasientene. Dette er nødvendig for å skape en solid "terapeutisk arbeidsallianse" med denne unge, tungt belastede målgruppa. Kontinuiteten sikrer en positiv og trygg behandlingsskiltur som er avgjørende for vellykket endring. Det er fokus på familie og nettverk, dagtilbud og behandling av tilleggspromblematikk i alle avdelinger.

Små enheter

Fossumkollektivet arbeider både i grupper og individuelt med anerkjente metoder. Det tilbys grundig kartlegging og psykiatrisk utredning når dette er nødvendig. Funn fra kartleggingen brukes aktivt i behandlingen og i implementeringen av IP. Alle avdelinger tilbyr behandling i små enheter / mindre grupper. Vi har høy bemanningsfaktor og stabile ansatte over år, noe som muliggjør et individualisert behandlingssfokus og stor grad av deltakelse i egen behandlingssplanlegging. Stiftelsen

har gode og funksjonelle lokaler, hvor hjemmefølelse, materialvalg, planter og farger er med på å skape trivsel for ungdommene.

Familiearbeidet

Fossumkollektivet har et omfattende familiearbeid. Familieteamet har kontinuerlig kontakt med alle familiene, i nært samarbeid med de respektive avdelingene. Vi ser de suksessfaktorer som ligger utenfor vår kontroll i behandlingssforløpet – hvor det aller mest vesentlige er støtten som ungdommene trenger fra familie og nettverk. Fossumkollektivet har et godt samarbeid med ulike brukerorganisasjoner og benytter støttegrupper som NA/AA aktivt i behandlingen.

Kriminalitetsprogrammet

Stiftelsens kriminalitetsforebyggende program tilbys i to ukesamlinger med kjønnsespesifikke grupper til alle ungdommer. Programmet innbefatter også oppfølging i den ordinære behandlingsavdelingen mellom, og etter ukesamlingene. Programmet handler bl.a. om bevisstgjøring av kriminelle tanke-mønstre og drivkrefter, samt å gi ungdommene verktøy til å bryte sin kriminelle livsstil.

Skole

Utdanning er en vesentlig suksessfaktor for varig positiv endring på en rekke plan – ikke minst for rusmiddelfrihet, evne til å bygge gode og varige nettverk og tro på at de kan klare å mestre nye utfordringer.

Forskning innen barnevernsfeltet viser at ungdom som fullfører skole i løpet av institusjonsoppholdet, klarer seg bedre etter endt opphold. Samtidig ser vi at skolevegring - og frykt for å mislykkes, er framtrødende hos et flertall av ungdommene.

Fossumkollektivets skole gir individuell tilpasset undervisning for at den enkelte skal ha best mulig faglige forutsetninger for å mestre ordinær skole som neste steg, og med sosial og kognitiv tilvenning til skolesituasjon. Skolen har også tett oppfølging av de elevene som går i ordinær videregående skole.

Kompetanse / fagutvikling

Fossumkollektivet har en fagutviklingsavdeling med 4 årsverk, og stiftelsen og våre ansatte har fokus på kompetansehevede tiltak. Det drives en kontinuerlig opplæring av ansatte.

Postadresse:
Stiftelsen Fossumkollektivet,
Postboks 173, 1804 Spydeberg

Besøksadresse administrasjonen:
Stasjonsgata 30, Spydeberg

Telefon 69 83 31 00
Fax 69 83 31 01
E-post: post@fossumkollektivet.no
www.fossumkollektivet.no

Fossumkollektivet

